

Підготувала:

Матушевська Тетяна Василівна

вихователь – методист

(Рівненський Навчально-Реабілітаційний центр «Особлива дитина»)

Підсумковий виховний захід «Хліб – усьому голова»

(до проєкту «Від зернини до хлібини»)

Мета.

Поглибити знання учнів про хліб, звичаї українського народу, пов'язані із хлібом; прищеплювати бережливе ставлення до хліба, поважати працю трудівників поля; розвивати мовлення, збагачувати словниковий запас, учнів логічне мислення; виховувати дбайливе ставлення до хліба та повагу до хліборобів.

Обладнання. Сюжетні малюнки, вислови і прислів'я про хліб, колоски пшениці, хліб та різноманітні вироби з тіста, вишивані рушники, малюнки дітей про хліб, свічки, відео «Як печуть хліб», «Шлях від хліба до столу».

Святково прибрана кімната. Ближче до глядачів застелений вишитою скатертиною стіл, на ньому хлібина на вишитому рушнику, а поруч — вироби з тіста. На стінах плакати з висловлюваннями про хліб і хліборобську працю. Учні одягнені в українські костюми. Грає українська музика. Господиня зустрічає гостей.

Господиня:

Добрий день, любі гості!

Щиро вітаємо Вас у нашій господі!

Гостей дорогих стрічаєм

Круглим, пишним короваем.

З рушником берем таріль,

Хліб кладемо і сіль.

Шанобливо Вам підносимо

І, вклонившись, щиро просимо:

- Любий гостю наш, приймай

Хліб гостинний – коровай.

(Діти кланяються і кладуть хліб на стіл, застелений скатертиною).

Господиня:

Про хліб поговоримо сьогодні,

Бо хліб – усьому голова.

Від хліба все – і радість, і пісня,

І життя, і зростання, і матері посміх,

І кроки дитини, і доля щаслива.

Господиня: Хліб – усьому голова. Ці слова ви чули багато разів, і вони стали звичними і буденними. Але до хліба не можна ставитися по-буденному. Це

святиня людська. Хліб – найдорогоцінніший витвір людського розуму, людських рук, людської праці!

І скільки не проходить років і тисячоліть, а він залишається святим і величним завжди. Сьогодні ми підведемо підсумок нашої пошукової роботи про хліб.

Господиня пропонує учням зайняти місця за святковим столом.

-Діточки, біжіть до столу. На вас чекає там гостинець.

1- учень. Ой, як пахне хлібчик! Так смачно! Мені так подобається цей запах!

2-й учень. І я так само — дуже люблю запах свіжого хліба. І їсти хліб люблю, бо це так смачно...

Господиня: Хліб, діти, і справді запашний та смачний, бо в ньому живуть пахощі нашого рідного поля і вітру, сонечка і дощичку, запах квітів і людської мрії. Важкою працею дістається він людям завжди, але без нього немає життя.

3-й учень. А чому? Та ж хліб можна замінити чимось іншим...

4-й учень. Ага... Можна замінити булочками, печивом...

Господиня: Ой, діточки, які ви ще маленькі у мене. А булочки, печиво, тістечка — це і є наш хліб святий, тільки здоблені ці вироби яйцями, маслом, цукром, тому по-іншому називаються. Але в основі їхній — таке ж борошно, а це і є хліб. От те борошно, яке роблять із зерняток жита і пшениці, дуже важко діставалося людям завжди. А коли починаються жнива люди працюють і вдень, і вночі, щоб зберегти вирощений урожай і щоб не пропала жодна зернинка. Бо в них — важка праця хліборобів.

Господиня: Теплий хліб, виплеканий теплими руками, — таїть у собі тепло серця. Які ж пахощі природи, рук роботящих переплелися в ньому?

Вірш "Чим пахне хліб"

-Чи знаєш ти чим пахне хліб,

Коли весною кілька днів

Гуркоче трактор за рікою?

1- учень. Хліб пахне працею людською.

- Чи знаєш ти, чим хліб запах,

Коли жнивуть у степах

Твої батьки в гарячу пору?

2-й учень. Він пахне щастям хлібозбору.

- Чим пахне хліб, чи знаєш ти,

Як повезуть твої брати

Зерном наповнені машини?

3-й учень. Хліб пахне соками земними.

- Чи знаєш ти, чим хліб землі

Пахтить на вашому столі

Весною, влітку і зимою?

4-й учень. Хліб пахне радістю людською.

Господиня: Проявом радісного настрою у людини завжди були і є: щирі поцілунки; теплі обійми; весела, бадьора пісня. Українська пісня допомагала справно зробити роботу.

До вашої уваги пісня «Ой, зелене жито, зелене...»

Господиня: В одному селі трапилась дуже цікава історія. Давайте подивимось її.

Інсценізація казки «Без труда нема плода»

Біжить вовк. Побачив чоловіка.

– Я тебе з’їм.

– Не їж мене, я почастую тебе хлібом.

Почастував чоловік вовка хлібом.

– Ну й смачний, – похвалив звір, а далі й питає:

– А де ти його взяв?

– Та де взяв? Виорав...

– І все?

– Ні, потім посіяв жито...

– І вже маєш хліб?

– Та ні, почекав, поки жито зійшло, виростало, поспіло. Потім я його вижав, змолотив, намолов борошно, змісив тісто й аж тоді спік буханців.

– Що смачний хліб, то смачний, – сказав вовк, – Та скільки ж коло нього походити треба!

– Твоя правда, – сказав чоловік, – Клопоту багато, але без труда нема плода.

Господиня пропонує дітям скласти пазли на тему «Від зернини до хлібини».

Господиня:

Горджуся родом хліборобів,

Майстрами хліба і землі

Шаную скромний їх доробок,

Діла великі і малі.

Ось дар священний їх — хлібина

Лежить у мене на столі,

Неначе пісня голубина,

Неначе сонце на крилі.

Існує багато традицій пов’язаних з хлібом, пам’ятаєте? Давайте коротко пригадаємо їх.

Виступи учнів про традиції :

1-й учень. Коли народжувалась дитина і йшли на хрестини, неодмінно клали в колиску срібний карбованець і хлібину – на здоров’я і достаток.

2-й учень. На весіллі молодих зустрічали хлібом-сіллю і молоде подружжя схиляло голови перед хлібом, цілувало його, приймаючи благословення.

3-й учень. На тому місці, де мали ставити хату, сіяли пшеницю. Якщо вона добре сходила, це означало, що місце добре, чисте і хату можна будувати.

4-й учень. В нову хату входили тільки з паляницею. Принести хліб означало щире побажання господарям достатку, здоров'я та добра.

5-й учень. Хліб випікали тільки круглої форми, як сонце. Бо на хлібові і сонці тримається життя.

6-й учень. Випікали хліб у суботу і дивилися: якщо хліб гарно вдається – то буде вдача цілий тиждень, глевкий – на сльози, підгорить – на смуток, потріскається – чекай новини.

Господиня:

Хліб не завжди був такий смачний і буденний... Голод – таке страшне слово. Людина, яка пережила його, із жахом чує це слово. А скільки довелося нашому народові пережити в голодне лихоліття.

У роки Великої Вітчизняної війни не тільки від куль, а й від голоду помирали люди. Але тільки далі відходив фронт, враз люди бралися до вирощування хліба. Він був з домішками трав, картопляних лушпайок, але все-таки хліб і хліб для живих.

А ще був і страшний голодомор в Україні 1933-го року. Скрізь, як говорив Шевченко, "село неначе погоріло, неначе люди подуріли". Від голоду помирали і дорослі, і діти, промовляючи своє останнє слово в житті – «хліб». Матері божеволіли, бо не могли порятувати своїх дітей від голодної смерті. Шматок хліба коштував стільки ж, скільки і саме життя.

І зараз кожен, хто пережив цей страшний голод, ніколи до кінця своїх днів не кине шматок хліба на землю, бо перед ними завжди будуть очі тих, хто помер від голоду у ті страшні часи.

Учень:

І кожен день, і кожна мить
Дай, Боже, хліб насущний,
Щоб ми могли у мирі жить,
Щоб не були бездушні.

Молись до хліба, не кидай,
Хай хліб спасінням буде,
Бо не черствіє хліб святий,
Черствіють тільки люди.

Господиня:

Хліб – це багатство нашої країни. Його треба берегти і шанувати. Адже так приємно бачити на своєму столі високу, запашну паляницю. В хорошій родині хліб ніколи не буде черствити. Хліб – це мірило нашої вихованості та опора наші духовності.

(Хтось стукає у двері. Заходить Хлібчик)

Хлібчик.

Відгадайте-но, діти, хто я такий?
Виріс у полі на добрій землі,
Місце найкраще знайшов на столі.
Так, правильно, я хліб.

Хлібчик. Я не сам до вас прийшов, а зі своїми братом та сестричкою.
Паляничко, Бублику, а йдіть-но сюди!
(виходять **Паляничка і Бублик**)

Сценка «Бублик і паляниця»

Бублик житній паляниці говорив хвастливо:

- Ти засмагла, чорнолиця – зовсім не вродлива.
Я ж біленький, солоденький, вигнутий красиво,
У малечі викликаю усмішку щасливу.

І сказала хвастунові паляниця свіжа:

- Ти для діток – подарунок, я – буденна їжа.
Я до кожної родини йду щодня до хати.
Ти, як гість, у дім приходиш,
Я ж – як рідна мати.

Гоподиня: Ми радо зустрічаємо всіх гостей у нашій хаті, а без вас не уявляємо свого існування. Ви для нас дуже дорогі гості.

Загадки від Бублика та Паляниці

1. Уважно прочитайте слово. Яке слово в ньому заховалося? **ПИРІГ**
1. Назвіть прислів'я про хліб. (Хліб та вода-козацька їда).
2. Із чим ми зустрічаємо дорогих нам гостей? (Із хлібом-сіллю).
3. В чому випікали хліб наші бабусі? (У печі).
4. Б'ють мене ціпами,
Ріжуть мене ножами,
За те мене отак гублять,
Бо всі мене дуже люблять. (Хліб).
5. Доповніть прислів'я: Хочеш їсти калачі... (Не сиди на печі).
6. Який хліб раніше на Україні господині пекли щодня? (Житній).
7. Що втекло від баби з дідом,
Не сиділо на вікні?
А зустрілося з зайчатком
Й ну співає йому пісні. (Колобок).
8. Що півник зробив із колоска? (Пиріжки).

9. Із якого оповідання ці слова: «Моя мама пекар. Вона годує людей. Без хліба не міг би ніхто жити.» («Моя мама пекар»).

10.3 якої казки цей уривок:

Одного разу рано встала,
Щоб пиріжечків напекти,
Ведмедя лагідно спитала:
В село їх може віднести?
Бабуні й дідові? Благаю!
Я все в корзинку поскладаю,
Ти на світанку вирушай! (Маша і Ведмідь).

(Гра «Допоможи бабусі зв'язати бублики»)

Перегляд презентації на тему: «Звідки ж бере початок шматок хліба?»

Хліб починається з маленької зернини, яку посіяли у теплий вологий ґрунт, з неї проростає рослина, яка викидає пшеничний колосок. Влітку зерно дозріває. Потім комбайнери його збирають, а водії відвозять на елеватор, де його провіюють і сушать.

Готове зерно везуть до млина, там його мелють на борошно. А потім з борошна на хлібо заводі печуть духмяний та поживний хліб та хлібобулочні вироби.

Діти:

Щодня до нас приходить гість –
Рум'яний, теплий, свіжий,
І називається він хліб,
Він наша перша їжа.

Звичайно, перша, головна,
Як сонце і повітря,
Хлібина ніжна і смачна
Пшенична або житня.

Імен багато має хліб,
Є гарні і незвичні –
Рогалик, торт, батон, пиріг
І паска й паляниця.
Ще – бакалійник і калач,
Перепічка і піца.

За 5 – 6 тисяч літ до нас
Вже пахло в світі хлібом.
І перший в світі хлібодар
Ним снідав і обідав.

З тих незапам'ятних часів
Хліб на столі – це свято;
Скажіть, святіше щось за хліб
Чи будемо ми мати?

Господиня: А скільки склав народ прислів'їв про хліб, щоб пам'ятали люди, який він важливий у житті.

Учні читають прислів'я:

1. Глибше орати – більше хліба мати.
2. Сій вчасно, вродить рясно.
3. Земля – матінка, а хліб – батечко.
4. Паляниця — хлібові сестриця.
5. Хочеш їсти калачі, не сиди на печі.
6. Риба – вода, ягода – трава, а хліб – усьому голова.

Учень читає вірш:

В народі ж хліб, мов матір, поважають,
Ця шана з плином часу не зника.
І дорогих гостей завжди стрічають
З хлібиною в барвистих рушниках.

Так хай же щедро наливає соком
І колоситься золотистий сніп!
І хай же родить більше з кожним роком
Його величність – годувальник Хліб!

Господиня:

Дорогі діти! Сьогодні ми з вами вели розмову про хліб, що здавна був поняттям святим. Я вірю, що в кожне ваше серденько попаде зернятко добра. І так, як із зернятка виростає хлібний колос, так і в ваших серцях проросте великий колос добра, честі, поваги, справедливості. Нехай ваша душа буде такою ж величною і чесною, як безкрає пшеничне поле.

Здоров'я, щастя всім вам, хай завжди буде пахучий хліб на вашому столі! На закінчення свята ми хочемо пригостити вас хлібом у вигляді сушки, щоб ви ніколи не втратили смаку українського хліба, щоб ви всі завжди були ситі й здорові, веселі й щасливі, щоб в усі віки на українському столі на білій вишитій скатертині лежав, мов сонце, свіжий хліб.

Звучить пісня «І в вас, і в нас хай буде гараз», діти пригощають гостей бубликами.

Урок добра і любові: «Серце віддаю дітям»

(До 100- річчя В.О.Сухомлинського)

Мета: ознайомити учнів із життям і творчістю В.О.Сухомлинського. Спонукає до пізнання світу; розширювати, поглиблювати, систематизувати знання про моральні норми і правила культурної поведінки. Навчити їх бачити красу, що оточує нас, передавати словами побачене. Формувати вміння міркувати, доводити, пояснювати, оцінювати власні вчинки. Виховувати працелюбність, повагу до старших і любов до рідної землі, доброту, людяність, потребу в справжній дружбі.

Обладнання: портрет В.О.Сухомлинського, плакати, вислови В.О.Сухомлинського, відеопрезентація, музичне оформлення, книжкова виставка, реквізити до казок.

Учениця: Моя Україна – широкі простори :
Молитва і пісня, і слово натхненне,-
З чого почалась Україна для мене?...

Ведуча: І з пісні, дитино, що в небо злітає ,
І з книги, що старий дідусь прочитає.
Із рідної мови, що звуками грає,
З тієї молитви, що мама навчає
Твоя Україна себе починає.

Ведуча: Любі діти! Сьогодні на вас чекає подорож країною Добра, яку створив для нас відомий вчений, педагог, і взагалі, людина з великої букви В.О.Сухомлинський. Ми відзначаємо 100-річчя з дня його народження. Василь Олександрович Сухомлинський був не тільки вчителем, директором школи а і українським письменником, вченим- людиною з великою душею, закоханого в дитину, в мову, свій народ.

Давайте, познайомимося ближче з цією людиною.(ПРЕЗЕНТАЦІЯ)

28 вересня 1918 року в одній бідній селянській родині народився хлопчик, якого назвали Васильком. Судилося йому стати великим педагогом, письменником, його будуть любити і діти і батьки. В сім'ї Сухомлинських любили книгу. Дід Василя був великим книголюбом і залишив у спадок всі свої книги Василю. Батько змайстрував йому сундучок і він зберігав там свої улюблені книги. Сухомлинський багато читав. Зміст прочитаних книжок переказував друзям, а також показував їм ілюстрації до прочитаного. Для нього книги стали вірними і надійними супутниками на все життя. Василю Олександровичу було 15 років, коли він відлетів із родинного гніздечка.

Вчителювати почав уже в 17 років і продовжував навчатися заочно в інституті.

Лише один раз Сухомлинський залишив рідні міста і улюблену роботу в роки Великої Вітчизняної війни. В 1941 році добровольцем йде на фронт, де двічі отримує поранення. Особливо постраждала рука. Хірурги боялися, що їй прийдеться ампутувати. Перед операцією повідомили про це Василя Олександровича. «Ой ні, руку будь-що треба залишити! «Навіщо тобі рука? Ти що, артист?» – запитав старенький хірург. «Ні, я вчитель». Операція була складною, рука залишилась, але після операції стала на 6 см коротшою. На прикінці війни він повернувся на Батьківщину.

Послухайте, як що про цей період життя пише В.Сухомлинський в вірші.

Учень:

Я був на далекій чужині,
Там небо таке ж голубе,
Та тільки нема Батьківщини
Нема там, Вітчизно, тебе,
Бо в рідном краю над землею
Чистіша і глибша блакить
І сонце Вітчизни моєї
Яскравіше в небі горить.
Я слухав пісні на чужині-
Хороші думки в тих словах,
Але то не крила орлині,
Щоє в наших рідних місцях.

Ведуча: Для дітей Сухомлинський написав 1500 оповідань та казок. Книга «Серце віддаю дітям» перекладена на 30 мов світу і витримала 54 видання. Його твори перекладені на 53 мови світу. Творчість Сухомлинського базується на повазі до всього, що оточує дітей та дорослих, на любові, щирості, доброті.

Учениця:

Сказав мудрець:

Живи, добро звершай!

Та нагород за це не вимагай.

Лише в добро і вищу правду віра.

Людину відрізня від мавпи і від звіра.

Хай оживає істина стара:

Людина починається з добра.

Ведуча: Добро – це ще й прихильність, співчуття, щедрість людської душі. Добра людина прихильно і з любов'ю ставиться не тільки до людей, а й до рослинного та тваринного світу. Герої Сухомлинського – звичайнісінькі діти, їхні батьки, бабусі, дідусі, а також павучок та мурашка на землі, журавлиний ключ у небі, лелеки, горобчики, берізка, калюжа, маленьке кошеня, зайчик.

До вашої уваги казка «Зайчик і місяць»(інсценізація).

Холодно взимку Зайчикові. Вибіг він на узлісся, а вже ніч настала. Мороз тріщить, сніг проти Місяця блищить, холодний вітрець з яру повіває. Сів Зайчик під кущем, простяг лапки до Місяця, просить: — Місяцю, любий, погрій мене своїми променями, бо довго ще Сонечка чекати.

Жалко стало Місяцеві Зайчика, він і говорить: — Іди полем, полем, я тобі дорогу освітлю, прямуй до великого стогу соломи.

Попрямував Зайчик до стогу соломи, зарився в стіг, виглядає, усміхається до Місяця:

— Спасибі, любий Місяцю, тепер твої промені теплі-теплі.

Ведуча:

З чим можна порівняти нам добру людину?

З небом безмежним в погідну днину.

З сонцем, що сяє і всіх зігріває.

З ніжністю мами, що нас обнімає.

Особливо багато в творах В.Сухомлинського написано про матусю. Саме мама навчає нас бути щирими, чесними. З мами починається доброта.

До вашої уваги казка В.Сухомлинського «Найгарніша мама».

Випало Совеня із гнізда та й повзає лісом. Далеко забилось, не може знайти рідного гнізда. Побачили птахи малого - некрасивого, з великою головою, вухатого, банькатоного, жовторотого. Побачили та й питають, дивуючись:

- Хто ти такий? Де ти взявся?

- Я - Совеня, - відповідає мале. - Я випало з гнізда, не вмію ще літати і вдень дуже погано бачу. Я шукаю маму.

- Хто ж твоя мама? - питає Соловей.

- Моя мама Сова, - гордо відповідає Совеня.

- Яка ж вона? - питає Дятел.

- Моя мама найгарніша.

- Розкажи, яка ж вона, - питає Дрізд.

- У неї голова, вуха й очі такі, як у мене, - відповідає з гордістю Совеня.

- Ха-ха-ха! - зареготали Соловей, Дятел і Дрізд. - Та ти ж потвора. Виходить, і мати твоя така сама потвора.

- Неправда! - закричало Совеня. - Мама в мене найгарніша.

Почула його крик Сова, прилетіла, потихеньку взяла Совеня за лапку й повела до рідного гнізда.

Совеня уважно подивилося на свою маму: вона була й справді для нього найгарніша! Найдобріша!

А зараз перевіримо вас, чи можете називати себе добрими дітьми.

Гра «Якщо ти добра людина, то повинен...»

Умова гри: якщо людина повинна робити те, що я називаю, то плескає в долоні, а якщо ні, то нічого не робите.

1. Допомогати мамі мити посуд.
2. Робити комусь зле, якщо цього ніхто не бачить.
3. Не вмиватися.
4. Берегти рідну природу та охороняти її.
5. Шанувати працю інших людей.
6. Галасувати, коли хтось відпочиває.
7. Бути вихованим, стриманим.
8. Обманювати, хвалитися.
9. Насміхатися з чужого горя.
10. Добре вчитися, багато читати.
11. Не слухати батьків.
12. Допомогати друзям у біді.
13. Ділитися тим, що в тебе є.
14. Ображати інших.
15. Захищати слабкого.
16. Спати на уроках.
17. Красти.
18. Любити своїх батьків.

Бачу, що ви знаєте, що має робити добра людина.

Учні:

В небі завжди сонце світить ясно,

А в душі немає пустоти.

Світ тобі всміхається прекрасний,

Якщо є багато доброти.

Казка «Соловей і жук».

У садку співав Соловей. Його пісня була дуже гарна. Він знав, що його пісню люблять люди. Того й дивився з погордою на квітучий сад, на синє небо й на маленьку дівчинку, що сиділа в саду й слухала його пісню.

А коло Соловейка літав великий рогатк й Жук. Він літав і гудів.

Соловей припинив свою пісню та й каже:

— Перестань гудіти. Ти не даєш мені співати. Твоє гудіння нікому не потрібне. Та й краще, аби тебе, Жуче, зовсім не було.

Жук гідно відповів:

— Ні, Солов'ю, без мене, Жука, неможливий світ, як і без тебе, Солов'я.

— Ну й мудрець! — всміхнувся Соловей. — Виходить, що й ти потрібен людям? Ось запиіаємо дівчинку, вона скаже, хто потрібен людям, а хто ні.

Полетіли Соловей і Жук до дівчинки та й питають:

— Скажи, дівчинко, кого треба залишити в світі — Солов'я чи Жука?

— Хай собі будуть і Соловей, і Жук, відповіла дівчинка.

Тоді подумала й додала:

— Як же можна без Жука?

Ведуча: Друзі! Добро і зло живуть у хатинці, яке називається серцем. Не зачиняйте його від добрих вчинків. Даруйте посмішки один одному, кажіть добрі слова, показуйте свою любов, турботу хто її потребує і все це повернеться обов'язково до вас. Дуже часто не вистачає доброго слова у стосунках між людьми.

Кажімо більше добрих слів

Знайомим, друзям і коханим.

Нехай комусь тепліше стане

Від добрих наших почуттів.

Нехай тих слів солодкий мед

Чуюсь загоїть рану.

Скажи людині: “Доброго дня!”. (інсценізація)

Лісовою стежинкою ідуть батько і маленький син. Довкола тиша, тільки чути, як десь далеко вистукує дятел та струмочок дзюркотить у лісовій гущавині.

Аж тут син побачив, що назустріч їм іде бабуся.

— Тату, куди бабуся йде? — питає син.

— Зустрічати або проваджати, — каже батько й усміхається. — Ось як ми зустрінемося з бабусяю, ти й скажеш: “Доброго дня, бабуся!”

— Навіщо ж казати ці слова? — дивується син. — Ми ж її не знаємо.

— А ось зустрінемось, скажемо бабусі ці слова, тоді й побачиш, навіщо.

Ось і бабуся.

— Доброго дня, бабуся! — каже син.

— Доброго дня, — каже батько.

— Доброго вам здоров’я, — відповідає бабуся і усміхається. (Легка музика)

І хлопчик побачив: усе довкола змінилось. Сонце засяяло яскравіше. Верховіттям дерев пробіг легенький вітерець, і листя заграло, затремтіло. У кущах заспівали пташки — раніше їх і не чути було.

На душі в хлопчика стало легко.

— Чому це воно так? — питається син.

— Бо ми побажали людині доброго дня.

Ведуча: В.О. Сухомлинський заповідав поспішати робити добро, щоб тепло наших сердець зігрівало усіх добрими вчинками. Будьте гідними його заповідям і світ стане світліший, добріший, миліший. Саме за допомогою корисних справ і відбувається кругообіг добра в природі. (*перегляд мультфільму «Кругообіг добра в природі»*)

Закінчимо нашу зустріч словами В.О.Сухомлинського: «Ти живеш серед людей. Не забувай, що кожен твій вчинок, кожне твоє бажання відбивається на людях, які тебе оточують. Знай, що є межа між тим, що тобі хочеться, і тим, що можна. Перевірй свої вчинки... Роби все так, щоб людям які тебе оточують, було добре».

Пісня у виконанні учнів «Бажаємо Вам».

Сценарій свята «Веселка для мами»

Мета: Формувати в учнів уявлення про призначення жінки (жінка – матір, берегиня домашнього вогнища, родинних традицій, джерело ніжності, любові й краси); розвивати творчі здібності учнів, умінь декламувати, співати, танцювати, проявляти фантазію; сприяти формуванню духовно-моральних цінностей учнів, бережливого відношення до близьких і рідних людей; прищеплювати цікавість до народних звичаїв, традицій, історії; створити умови для виховання почуття поваги, любові і вдячності до матері, пошану до жінки.

Обладнання: плазма, флешка (або проектор та монітор); виставка дитячих робіт, малюнків; подарунки мамам, квіти.

Ведуча: Добрий день дорогі наші мами! Ми дуже чекали на цю зустріч і раді всіх вас бачити. Вже стало традицією у другу неділю травня вшановувати наших мам. В середині ХХ століття це свято було несправедливо забуте. А тим часом воно стародавнє, ще з дохристиянських часів. У наших пращурів було Свято Лади – богині весни, радості, шлюбу, покровительки материнства.

На початку ХХ століття церковна громада назвала травень місяцем Божої Матері. У другу неділю травня відбувалися богослужіння за здоров'я матерів.

1929 року з ініціативи Союзу українок та за підтримки інших культурно-освітніх товариств День матері став офіційним святом. Цього дня матері були справжніми іменинницями: всі – від малих до старих вважали за необхідне звернутися до жінки-матері з добрим словом, із побажанням добра, щастя, любові.

Наше свято ми назвали «Веселка для мами». Як веселка має різноманіття кольорів так і ми подаруємо вам різноманіття кольорових вражень.

Ведуча на фоні музики «Чаруюча мелодія для мами» читає легенду.

Легенда «Розмова з Богом»

За день до свого народження дитина запитала у Бога:

– Я не знаю, для чого йду у цей Світ. Що я повинна робити?

Бог відповів:

– Я подарую тобі ангела, який завжди буде поруч з тобою. Він тобі все пояснить.

– Але, як я зрозумію його, адже я не знаю його мови?

– Ангел буде навчати тебе своєї мови. Він буде охороняти тебе від усіх бід і негараздів.

– Коли і як я повинен повернутись до тебе?

– Твій ангел скаже тобі все...

– А як звати мого ангела?

– Не важливо, як його звати, у нього багато імен. Ти будеш називати його мамою.

Ведуча: Кожна мама є ангелом-охоронцем для своєї дитини. Часто кажуть «немовля всміхається бо бачить свого ангела у вісні та наяву». А ця всміхнена дівчинка бачить свого ангела-хранителя щодня, який не просто несе свою дитину на крилах, а допомагає їй робити крок за кроком. І сьогодні Настя підготувала в подарунок для мами танець.

Наше життя починається з мами – найріднішої, найближчої нам людини. Кожне її слово, мудрі поради і добрі діла – це книга життя, з якою ми вирушаємо в дорогу. Скільки безсонних ночей провела вона над вашими ліжками, коли ви були маленькими! Скільки сил віддає вона, коли ви підрастаєте! Подумайте як багато зробила для вас ваша мама! Адже мама готова пожертвувати всім аби її донці чи синові було добре.

Учень:

Якщо говорити між нами,
То все починається з мами.
І казочка перша у світі,
І сонячна подорож в літо.
Найперші легенькі сніжинки
І сяюче диво – ялинка.
Від мами – і літери, й слово,
І зроблена разом обнова...
Якщо говорити між нами,
То все починається з мами.

Учні виконують пісню «Пташенята у гнізді»

Учень:

Як в гніздечку пташка
Пташенят голубить,
Так і кожна мама
Діток ніжно любить.

Учень:

Полетять з гніздечка
Діти-пташенята,
Та завжди матуся
Буде їх чекати.

Учень:

Пригорне до серця
Теплими руками.
Дітям і дорослим
Добре біля мами.

Для вас, наші матусі, ми підготували інсценізацію казки «Найгарніша мама!»

Інсценізація казки

Випало Совеня із гнізда та й повзає. Далеко забилось, не може знайти рідного гнізда.

Побачили птахи малого — смішного, з великою голівкою, вухатого, банькатого, жовторотого. Побачили та й питають, дивуючись:

— Хто ти такий, де ти взявся? — Я Совеня, — відповідає мале.

— Я випало з гнізда, не вмю ще літати і вдень дуже погано бачу. Я шукаю маму.

— Хто ж твоя мама? — питає Соловей.

— Моя мама Сова, — гордо відповідає Совеня.

— Яка ж вона? — питає Дятел. — Моя мама найгарніша.

— Розкажи, яка ж вона, — питає Дрізд.

— У неї голова, вуха й очі такі, як у мене, — відповідає з гордістю Совеня.

— Ха-ха-ха! — зареготали Соловей, Дятел і Дрізд.

— Та ти ж такий смішний. Виходить, і мати твоя така сама смішна. — Неправда! — закричало Совеня.

— Мама в мене найгарніша. Почула його крик Сова, прилетіла потихеньку, взяла Совеня за лапку й повела до рідного гнізда. Совеня уважно подивилося на свою маму: вона була найгарніша.

Ведуча: А що найважливіше для дитини?

Це звичайно рідний дім і матуся, яка завжди пожаліє і назве самим добрим і ніжним словом: сонечком, кошеним...

Гра «Мамин голос».

Всі діти стоять, відвернувшись, відгадують голоси своїх мам.

Учень:

Ще в колисці немовля
Слово «мама» вимовля.
Найдорожче в світі слово
Так звучить у рідній мові:

Учень:

Мати, Матінка, Матуся,
Мама, Мамонька, Мамуся!

Називаю тебе я,
Рідна ненечко моя!

Ведуча: Мама, матуся....Скільки тепла таїть це просте слово, яким називають людину, самого близького, дорогого, єдиного. Які ласкаві слова не придумували ми коханим людям. Якими тільки іменами не називали їх. І все це для того, що б якомога повніше передати їм свої почуття, свою любов і ніжність.

Гра «Найласкавіша»

Діти, а хто з вас називає ласкавими словами маму? А ось якими ми дізнаємося з гри. Діти йдуть по слідочкам і називають маму лагідними словами.

Молодці діти! Ось скільки ласкавих слів ви знаєте, частіше говорите своїм мамам ласкаві слова і як сильно ви їх любите. В нашому класі є хлопчик, який не тільки знає багато лагідних слів про маму. Він питається писати вірші. Послухаємо. (Учень читає вірш).

Ведуча: Наші мами - господині дому. Будинок тримається на мамі. Вони доглядають за дітьми і чоловіком, готують, прибирають і дуже багато чого вміють робити. А ви знаєте, що протягом року мами вимивають 18 000 ножів, виделок і ложок, 13 000 тарілок, 8 000 чашок. Загальна вага посуду, яку наші мами переносять кухонної шафи до обіднього столу і назад, за рік досягає 5 тонн. Протягом року наші мами проходять за покупками більше 2 000 км. А якщо мами ще працюють? Ви повинні допомагати мамам!

А скажіть, ви допомагаєте своїй мамі? А як ви допомагаєте їй?

Гра «Чиста підлога» учні під музику замітають сміття.

Мама втомилась, лягла відпочити,
Маю я тихо в кімнаті сидіти.

Сонечка промінь хотів пострибати,
Я попросив його зачекати.

Я свою маму люблю і жалію,
Бо вже дорослий і все розумію

У подарунок для всіх мамочок пісня «Сонячний промінчик»

Ведуча:

Немає щастя більшого для мами,

Як в дивосвіт вести своє дитя.

І захищати серцем і руками

Малу й тендітну свічечку життя.

Щоб променилась вічно, не вгасала,

Несла у Всесвіт світло і тепло.

Та щоб дитина добру долю мала

І в щасті й радості дитя зросло.

Молитву шепче трепетно вустами,

У Бога просить за своє дитя.

І захищає серцем і руками

Малу й тендітну крихітку життя.

Під музичний супровід учні дарують мамам квіти.

Зоологічний квест на тему: «Слідами звірів»

Мета: стимулювати в учнів пізнавальні інтереси, потребу у глибокому і творчому оволодінні знаннями, прагнення постійно ознайомлюватися з новітньою інформацією;
формувати вміння аналізувати, узагальнювати, порівнювати, абстрагуватися, синтезувати знання, отримані при вивченні різних предметів;
виховувати любов до тварин, повагу до вірності, відданості домашніх улюбленців; почуття відповідальності за приручених тварин, розуміння цінності та недоторканності іншого життя.

Обладнання: комп'ютер, мультимедійна презентація, музичний супровід, виставка тематичних ілюстрацій.

Хід заходу:

1. "Психологічна настанова":

Усміхніться один одному, подумки побажайте успіхів на цілий день.
Для того, щоб впоратися з завданнями, будьте старанними і слухняними.

Завдання наші такі

(можна оформити як девіз уроку):

Не просто слухати, а чути.

Не просто дивитися, а бачити.

Не просто відповідати, а міркувати.

Дружно і плідно працювати.

Вихователь: Для того, щоб дізнатися про що буде йти мова, ви повинні скласти пазли. (Тематика пазлів «Тварини»).

З давніх-давен людство намагалося жити в злагоді з природою. Людина розумна приручила багатьох тварин, зробила їх своїми друзями й захисниками і, назвавши «меншими братами». Кожен із нас хоче, щоб поряд була віддана й вірна істота, яка любить тільки тебе, радіє тільки тобі і ніколи не зраджує. Такими і є «брати наші менші» – тварини, яких ми наближаємо до себе й називаємо своїми друзями. Однак замало просто мати такого друга. Слід і самому бути другом, який ніколи не зрадить і не образить. Заводячи «домашнього улюбленця», ми повинні відповідати за нього, а отже, зобов'язані бути людьми і не шкодити їм. (Стук у двері).

До нас принесли лист, прочитаємо його: « В сучасному світі людина все далі відходить від природи. Спілкування з нею поступово заміщується соціальними мережами, комп'ютерними іграми, віртуальним світом. Дуже часто ви забуваєте, що поряд з вами живуть вірні друзі – тварини. Ми відданими очима дивимося на вас, очікуючи уваги і любові. Ми так багато робимо для вас: охороняємо, даруємо радість спілкування, а іноді навіть

рятуємо життя, чекаючи від вас лише уваги. Ми для вас лише сторінка життя, а ви для нас і є все життя. Чи спроможні ви подолати «Зоологічний квест»? Вирушайте в дорогу по нашим слідам. Ваші чотирьох лапи друзі».

Квест (від англ. quest — пошук) — жанр інтелектуально-логічних ігор. Гра полягає в розгадуванні різноманітних загадок, пошуку відповідей на запитання, виконанні завдань. Після кожного завдання отримуєте одне слово. А зібравши всі слова прочитаєте народну мудрість.

Вихователь: Перші сліди з конвертом тваринки залишили біля нашого куточку природи.

I. Розминка

Завдання для учнів:

1) – Де можуть жити тварини? (У лісі, у землі, у воді, у траві, у вулику, у хліві.)

2) Чий слід?(робота виконується в зошитах)

Учні роздивляються сліди різних тварин та з'єднують із твариною, яка їх залишила .

3) Гра «Заблукала тварина» Назвати тварину, її «сім'ю» .

Загубили ці малята Свою маму, свого тата.

Де живуть, вони не знають І сидять тепер, ридають.

Ви тваринам підкажіть. У дім рідний відведіть.

– Молодці! За правильні відповіді отримуєте перше слово - «Живи».

Сліди іншого кольору приводять учнів до бібліотеки, де вони отримують нові завдання.

II. Послухай, поміркуй і відповідай.

1) З відповідей загадок складаємо кросворд. Ключеве слово «друзі».

Хто, забувши тривоги,
Спить у своїй барлозі?

(**Ведмідь**)

Взимку на лужку
Їсть сіно, що в стіжку,

І дасть нам у відро
Смачненьке молоко.

(**Корова**)

Кругом бочки бігають клубочки.

(**Курчата** і квочка)

З бородою, а не старий,

З рогами, а не бик.

Не кінь, а брикає,

Доять, а не корова,

З пухом, а не птах,

Лико дере, а личаків не плете.

(**Коза**)

Мордочка вусата,

Шубка смугаста,

Часто умивається,

Та з водою не знається.

(**Кішка**)

2) Оповідання «Покинуте кошеня» Василь Сухомлинський

Хтось виніс із хати маленьке сіре кошенятко й пустив його на дорогу. Сидить кошеня та й нявчить. Бо хоче додому, до матусі. Проходять люди, дивляться на кошеня. Хто сумно хитає головою, хто сміється. Хто жаліє: бідне кошенятко, та й іде собі.

Настав вечір. Зайшло сонце. Страшно стало кошеняткові. Притулилося воно до куща та й сидить — тремтить. Поверталась із школи маленька Наталочка. Чує — нявчить кошеня. Вона не сказала ні слова, а взяла кошеня й понесла додому. Пригорнулося кошенятко до дівчинки. Замуркотіло. Раде-радісіньке.

- Хотів би ти дружити з такою дівчинкою? Чому?

- Як би ти вчинв...

3) Роз'єднай слова і прочитай.

Недарма вони дружили, дружба — цевеликасила, другапізнаєштоді, якпоможеубіді.

Учні отримують нове слово – «добріше,»

Наступні сліди приводять учнів до музичної зали.

3). Бесіда «Слухати й чути».

У багатьох із нас удома живуть собака, кіт, папуга, рибки чи якісь екзотичні тварини. Ці створіння стають членами наших родин, ми любимо їх як рідних, дбаємо про їхнє здоров'я. Однак, піклуючись про своїх «домашніх улюбленців», ми зазвичай забуваємо про інших тварин, тих, які нам не

належать, дозволяємо кривдити або й знищувати їх... Останнім часом люди надто часто виявляють жорстокість до своїх «менших братів» заради корисливих інтересів. Я вважаю, що це аморально і жорстока поведінка людини стосовно тих, хто насправді потребує її захисту, має бути засуджена суспільством.

У багатьох країнах світу 4 жовтня, відзначається День захисту тварин. Пам'ятна дата затверджена рішенням Міжнародного конгресу прихильників руху захисників природи, що проходив у 1931 році у Флоренції, з метою звернення уваги людства не тільки на власні проблеми, а й інших мешканців планети.

У 2013 році Верховна Рада ратифікувала Європейську конвенцію про захист домашніх тварин. Цим документом передбачені основні принципи ставлення до домашніх тварин, в тому числі заборона на заподіяння їм страждань. Таким чином, Україна взяла на себе зобов'язання вживати заходів щодо захисту тварин від жорстокого поводження. На сьогодні Кримінальний кодекс за знущання над тваринами, вчинене із застосуванням жорстоких методів або з хуліганських мотивів, а також нацькування тварин одна на одну, вчинене з хуліганських чи корисливих мотивів, передбачає штраф до п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або арешт до шести місяців. Ті самі дії, вчинені у присутності малолітнього, караються штрафом до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або обмеженням волі до двох років.

У всьому світі створено громадські організації борців за права тварин. Вони проводять акції, спрямовані на захист тварин від знущань та жорстокого ставлення.

- 25 червня, у світі відзначають Міжнародний день з собаками на роботі.
- 23 лютого - Міжнародний день стерилізації тварин
- 1 березня – Міжнародний день kota
- 16 серпня – Міжнародний день безпритульних тварин
- 4 жовтня, відзначається Всесвітній день тварин

Показ відеосюжету про безпритульних тварин

— Як ви гадаєте, звідки беруться бездомні собаки та коти?

— Чи зустрічали ви котиків і собачок, в яких немає господарів? Де?

— Де вони сплять? Що їдять?

— Чому вони не мають ані житла, ані їжі?

— Як можна назвати людей, які викинули їх на вулицю? (Жорстокі, бездушні)

— Як ми зазвичай ставимося до таких тварин? (Жаліємо, боїмося, сердимося, інколи проганяємо.)

— Чому вони біжать за нами?

— Чим ми можемо їм допомогти?

Діти здобувають нове слово – «будеш».

Наступні сліди приводять учнів до фізкультурної зали.

4. «Раз, два, три, чотири, п'ять.

Будем швидкими зростать».

Учні виконують вправи, імітуючи поведки, характер тварин.

Білки.

Білки стрибають по гілках.

Стриб та скік, стриб та скік!

Нерідко забираються

Високо, високо! (стрибки на місці.)

Будемо грати в класики

Будемо грати в класики,

На одній нозі стрибати.

А тепер ще трошки

На інший поскачем ніжці. (стрибки на одній ніжці.)

Вийшов зайчик.

Вийшов зайчик погуляти.

Почав вітер вщухати. (Ходьба на місці.)

Ось він скаче вниз по схилу,

Забігає в ліс зелений.

І лине поміж стовбурів,

Серед трави, квітів, кущів. (Стрибки на місці.)

Зайчик маленький втомився.

Хоче сховатися в кущах. (Ходьба на місці.)

Замір зайчик серед трави

А тепер замрем і ми! (Діти сідають.)

Надається конверт зі словом – «всім».

Сліди приводять учнів до класу.

5) «Терпіння дає уміння».

Розвиваючі ігри з фігурками тварин.

Гра «Чиї сліди?»

А) Розкладаємо манку, тісто, пластилін чи кінетичний пісок і залишаємо різноманітні сліди різними типами тваринок.

В) Закопуємо в “пісок” або засипаємо “снігом” (манкою, порваним папером, піском, кольоровим рисом) так, щоб певні частини тіла виглядали. За ними дитина повинна вгадати тваринку.

Гра «Хто сховався?»

Кладемо 2-5 фігурок тварин на стіл і просимо дитину їх запам’ятати і закрити очі. Прибираємо одну фігурку, і нехай учень здогадається, хто «сховався». А потім поміняйте фігурки місцями і непомітно додайте 1-2 нових тварин. Нехай скаже, хто «з’явився».

Учням дається останнє слово – «*миліше*».

Всі складають та читають прислів’я: «Живи добріше, будеш всім миліше».

Підсумок:

Покинута або загублена тварина завжди на совісті господаря. Намагайтесь не робити помилок не кидайте свого ліпшого друга на жахливе життя. І завжди пам’ятайте що «Ми відповідальні за тих, кого приручили». А найголовніше, щоб ви запам’ятали, що тварини – це друзі наші менші, тому нам треба їх любити та піклуватися про них.